

“Затверджено“
на методичній нараді кафедри
акушерства,
гінекології та планування сім’ї
медичного інституту СумДУ
протокол № _____
від “_____” _____ 2021р.

Методична розробка
практичного заняття з дисципліни «Акушерство та гінекологія»
Тема 11

**АНОМАЛІЇ СКОРОТЛИВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАТКИ. ПОЛОГОВИЙ ТРАВМАТИЗМ
МАТЕРІ ТА ПЛОДА.
СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ДІАГНОСТИКИ ТА ЛІКУВАННЯ ПОЛОГОВИХ ТРАВМ
МАТЕРІ ТА ПЛОДА**

Тривалість заняття – 6 годин.

Місце проведення заняття – акушерське відділення, післяпологове відділення,
навчальна кімната.

Мета та обґрунтування теми – поглибити знання студентів відносно сучасних поглядів на етіологію, патогенез, клініку, діагностику та лікування різних форм аномалій пологової діяльності. Ознайомити студентів із причинами виникнення різних форм пологового травматизму матері та плода, навчити методів їх своєчасної діагностики та лікування.

Студент повинен знати:

- сучасну нормативну базу згідно з темою заняття;
- рівні регуляції пологової діяльності;
- анатомію жіночих статевих органів.

Студент повинен уміти:

- проводити зовнішнє акушерське обстеження;
- виконувати місцеву анестезію;
- накладати хірургічний шов.

Матеріали та оснащення – схеми, таблиці, інтернет-ресурси.

Контрольні питання

- 1 Сучасні погляди на причини виникнення аномальної пологової діяльності.
- 2 Первинна слабкість пологової діяльності: клініка, діагностика, лікування.
- 3 Вторинна слабкість пологової діяльності: клініка, діагностика, лікування.
- 4 Дискоординована пологова діяльність: клініка, діагностика, лікування.
- 5 Надмірно сильна пологова діяльність: клініка, діагностика, лікування.
- 6 Профілактика виникнення аномалій скоротливої діяльності матки.
- 7 Сучасні погляди на причини виникнення пологових травм.
- 8 Розриви промежини та піхви: клініка, діагностика, лікування.
- 9 Розриви шийки матки: клініка, діагностика, лікування.
- 10 Причини розривів матки.
- 11 Класифікація розривів матки. Клініка, діагностика та лікування розривів матки різної локалізації.
- 12 Профілактика розривів матки.

13 Акушерські травми кісткового таза: клініка, діагностика, лікування.

14 Пологові травми новонародженого: класифікація, діагностика, принципи лікування.

Приклади тестового контролю для оцінювання кінцевого рівня знань

1 Найбільш раннім симптомом розриву матки під час пологів є:

А Біль.

Б Піхвова кровотеча.

В Припинення пологової діяльності. Г Шоковий стан.

2 Утворення контракційного кільця на матці:

А Зазвичай не пов'язане з патологією.

Б Етіологічно пов'язане з дискоординованою пологовою діяльністю.

В Пов'язане з розривом матки.

Г Етіологічно пов'язане з низькою інтенсивністю пологової діяльності.

3 Прийнятним методом ведення пологів у разі загрози розриву матки є:

А Класичне перевертання плода на ніжку.

Б Стимуляція пологової діяльності.

В Краніотомія без наркозу.

Г Краніотомія під наркозом.

4 Прийнятним методом ведення пологів у разі загрози розриву матки є:

А Консервативне ведення пологів.

Б Вакуум-екстракція плода.

В Акушерські щипці Сімсона – Феноменова.

Г Операція кесарева розтину.

5 Загрозливими симптомами розриву матки є:

А Контракційне кільце знаходиться посередині між лоном та тупком.

Б Значна маткова кровотеча.

В Матка має форму пісочного годинника.

Г Гнійні виділення з матки.

6 Факторами ризику розриву матки під час пологів є:

А Маловоддя.

Б Кесарів розтин в анамнезі.

В Гіпертонічна хвороба.

Г Преeklampsія.

7 Невідкладна допомога у разі розриву матки, що відбувся передбачає:

А Розродження через природні пологові шляхи з подальшою тампонадою матки.

Б Розродження через природні пологові шляхи з подальшою лапаротомією та ушиванням розриву чи видаленням матки.

В Термінову лапаротомію.

Г Продовження пологів через природні пологові шляхи з переливанням крові, призначенням серцевих препаратів та антибіотиків.

8 Причиною розриву матки під час пологів НЕ може бути:

А Перевертання плода на ніжку.

Б Дистоція шийки матки.

В Прийом Кристеллера.

Г Допомога за Цов'яновим.

9 Розрив промежини I ступеня включає розриви:

А Шкіри промежини та слизової оболонки піхви.

Б М'язів промежини.

В Слизової оболонки піхви та глибоких м'язів промежини.

Г Слизової оболонки піхви та сфінктера прямої кишки.

10 Основними симптомами гематоми зовнішніх статевих органів є:

А Гематурія.

Б Поява набряку в ділянці промежини з одного боку, відчуття болю.

В Зовнішня кровотеча.

Г Біль у нижніх відділах живота.

Технологічна карта

Тестовий (комп'ютерний) контроль Крок-2	1 година	Навчальна кімната
Курація тематичних пацієнок, демонстрація практичних навичок	3 години	Акушерське відділення, післяпологове відділення
Клінічний розбір історій пологів, ситуаційних завдань	1 година	Навчальна кімната
Комп'ютерне тестування та усне опитування згідно з темою заняття	1 година	Навчальна кімната

Види та форми контролю:

- комп'ютерне тестування;
- співбесіда згідно з темою заняття.

Список літератури

1. Акушерство і гінекологія : підручник : у 2 кн. Книга 1. Аку- шерство / В. І. Грищенко, М. О. Щербина, Б. М. Венцківський та ін. ; за ред. В. І. Грищенка, М. О. Щербини. – 3-тє вид., випр. – Київ : ВСВ «Медицина», 2017. – 424 с.
2. Запорожан В. М. Акушерство і гінекологія. Книга 1. Аку- шерство : підручник / В. М. Запорожан. – Київ : Здоров'я, 2000. – 432 с.
3. Айламазян Э. К. Акушерство : учебник / Э. К. Айламазян. – 5-е изд., доп. – Санкт-Петербург : Специальная литература, 2005. – 527 с.
4. Хміль С. Акушерство : підручник / С. Хміль, З. Кучма, Л. Романчук. – Тернопіль : Вид-во «Підручники і посібники», 2010. – 618 с.
5. Наказ № 676 МОЗ України від 31.12.2004 р. «Аномалії пологової діяльності», 2004.
6. Наказ № 582 МОЗ України від 15.12.2003 р. «Пологовий травматизм», 2003.

7. Матеріали лекцій кафедри згідно з темою заняття.
8. Матеріали «Крок-2» згідно з темою заняття.

Список додаткової літератури

1. Акушерство и гинекология : клинические рекомендации / под общ. ред. В. И. Кулакова. – Москва : ГЭОТАР-Медиа, 2006
2. Руководство к практическим занятиям по акушерству : учебное пособие / под общ. ред. В. Е. Радзинского. – Москва : ГЭОТАР-Медиа, 2007.
3. Лихачёв В. К. Практическое акушерство с неотложными состояниями : Руководство для врачей / В. К. Лихачёв. – Москва : ООО «Медицинское информационное агентство», 2010. – 720 с.
4. Жилияев Н. И., Жилияев И. Н. Оперативная хирургия в акушерстве и гинекологии. – Москва : МИА, 2004. – 332 с.